

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τίτλος

LEADER 2014-2020 Στερεάς Ελλάδας, Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας Ανώνυμη Αναπτυξιακή Εταιρεία, Υπομέτρο 19.2

Σκοπός

Βασικός στόχος του Υπομέτρου 19.2 του LEADER 2014-2020, είναι ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα και συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας.

Οι δράσεις εφαρμόζονται στις περιφερειακές ενότητες της Φθιώτιδας και της Φωκίδας, και πιο συγκεκριμένα στους δήμους Αμφίκλειας Ελάτειας, Λαμιέων και Δελφών.

Συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης **€1.902.000**.

Δικαιούχοι

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των υποδράσεων του Υπομέτρου 19.2

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
19.2.1.1: Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης στο γεωργικό και το δασικό τομέα Δημόσια Δαπάνη: €10.000	Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται ευρύτερα προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης διάρκειας μέχρι 300 ώρες ανάλογα με το θεματικό πεδίο, τα οποία μπορούν να συμπεριλαμβάνουν εργαστήρια (workshops), επαγγελματική καθοδήγηση και δραστηριότητες επίδειξης.	Ενδεικτικά πεδία κατάρτισης: θέματα επιχειρηματικότητας, επεξεργασίας δασικών προϊόντων δικτύωσης, εμπορίας, θέματα πληροφορικής - χρήσης e-υπηρεσιών κλπ.	Κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης και εργαζόμενοι σε γεωργικές και δασοκομικές επιχειρήσεις
19.2.1.2: Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών Δημόσια Δαπάνη: €10.000	Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται ευρύτερα προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης διάρκειας μέχρι 300 ώρες	Ενδεικτικά πεδία κατάρτισης για τις ΜΜΕ του δασικού τομέα: δασοκομικές τεχνολογίες στην επεξεργασία δασικών	Ιδιοκτήτες και Εργαζόμενοι σε ΜΜΕ του γεωργικού και του δασικού τομέα

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
	ανάλογα με το θεματικό πεδίο, τα οποία μπορούν να συμπεριλαμβάνουν εργαστήρια (workshops), επαγγελματική καθοδήγηση και δραστηριότητες επίδειξης.	προϊόντων, εμπορία δασικών προϊόντων, θέματα ασφάλειας και προστασίας, θέματα βελτίωσης της αποδοτικής χρήσης δασικών πόρων, μάρκετινγκ.	
19.2.2.2: Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν Δημόσια Δαπάνη: €175.000	Με την παρούσα υπο-δράση ενισχύεται η ίδρυση, ο εκσυγχρονισμός, η επέκταση και η μετεγκατάσταση, μονάδων παραγωγής, αποθήκευσης και εμπορίας οι οποίες δραστηριοποιούνται στην μεταποίηση προϊόντων του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης και χρησιμοποιούν τα προϊόντα αυτά σαν πρώτη ύλη για την περαιτέρω μεταποίησή τους, έτσι ώστε το εξαγόμενο προϊόν να είναι ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ.	Πιο συγκεκριμένα πρόκειται για τους παρακάτω τομείς: Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός) Μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων με πρώτη ύλη από τα Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοίνικης προέλευσης	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.
19.2.2.4: Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του	Η υποδράση αφορά σε δημιουργία ή εκσυγχρονισμό βιοτεχνικών μονάδων, επιχειρήσεων χειροτεχνίας και επιχειρήσεων	Στην περιοχή εφαρμογής, έμφαση θα δοθεί: στη δημιουργία επιχειρήσεων από νέους στη δημιουργία επιχειρήσεων από	Πολύ μικρές έως μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €177.000	παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση.	κοινωνικές επιχειρήσεις σε νέες ιδέες, καινοτόμες σε νέες τεχνολογίες οργάνωσης, πωλήσεων Έμφαση θα δοθεί σε εφαρμογές εξοικονόμησης ενέργειας από τις επιχειρήσεις για τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους.	
19.2.2.6: Ενίσχυση επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων με σκοπό της εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €260.000	Η δράση αυτή περιλαμβάνει την δημιουργία ή επέκταση της λειτουργίας πολυλειτουργικών αγροκτημάτων καθώς και την δημιουργία οικοτεχνιών. Πρόκειται για μονάδες με υπηρεσίες και προϊόντα στα οποία εστιάζει η στρατηγική του τοπικού προγράμματος.	Έμφαση θα δοθεί στη δημιουργία επιχειρήσεων από νέους, από γυναίκες.	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.
19.2.3.1: Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και / ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των	Η υποδράση αφορά σε δημιουργία ή εκσυγχρονισμό μεταποιητικών μονάδων σε επιλέξιμους κλάδους της αγροτικής παραγωγής, με σκοπό τη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων, εκτός των προϊόντων	Κρέας (σφαγεία αιγοπροβάτων, χοιρινών, μοσχαριών, παραγωγή κρεατοσκευασμάτων και αλλαντικών με βάση το αιγοπρόβριο, μοσχαρίσιο, χοιρινό κρέας) Γάλα (επεξεργασία αιγοπρόβριου	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €400.000	αλιείας.	γάλακτος, παραγωγή προϊόντων αιγοπρόβειου γάλακτος, τυρί από γίδινο γάλα, φέτα και άλλες ποικιλίες τυριών, ξυνόγαλα, ανθότυρο, οψιμοτύρι, πρόβειο γιαούρτι) Μέλι Ζωοτροφές (παραγωγή μιγμάτων ζωοτροφών από τριφύλλι, μηδική, βίκος, κριθάρι, καλαμπόκι κλπ) Δημητριακά (παραγωγή αλεύρων από σκληρό σιτάρι, κ.α.) Ελιές, ελαιόλαδο Οίνοι Όσπρια (φασόλια, λαθούρια, ρεβύθια, φακές, κ.α.) Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά Οπωροκηπευτικά όπως ρόδια, μήλα, πατάτες, ντομάτες και άλλα οπωροκηπευτικά	
19.2.3.3: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των	Η υποδράση αφορά σε δημιουργία ή εκσυγχρονισμό τουριστικών υποδομών της περιοχής παρέμβασης.	Η δράση περιλαμβάνει επενδύσεις για τη δημιουργία, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμό δραστηριοτήτων στον τουριστικό τομέα όπως: καταλύματα, εναλλακτικές μορφές	Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €350.000		τουρισμού, χώρους εστίασης, αναψυχής, μη κύρια τουριστικά καταλύματα και χώρους εστίασης μέσα στα όρια οινοποιητικών ή και οينو-παραγωγικών εγκαταστάσεων, κ.λ.π.	
19.2.3.4: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων του τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €180.000	Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και του εμπορίου βιοτεχνικών, χειροτεχνικών ειδών.	Προτεραιότητα Δράσης: σε επιχειρήσεις ξύλου, επίπλων, παραδοσιακής τέχνης, χειροτεχνίας (που συνδέονται με την παράδοση της περιοχής).	Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.
19.2.6.2: Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων. Δημόσια Δαπάνη: €30.000	Στόχος της δράσης είναι η ενθάρρυνση των επενδύσεων που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό των ΜΜΕ επεξεργασίας και κινητοποίησης των πρωτογενών δασικών προϊόντων. Στον τομέα της εμπορίας ειδικά, είναι απαραίτητη η στήριξη για την τυποποίηση των τελικών προϊόντων, την συσκευασία τους όταν	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες, οι οποίες εφαρμόζονται στην επεξεργασία, διακίνηση και εμπορία δασικών προϊόντων, αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία τους. Στις επενδύσεις αυτές περιλαμβάνεται κάθε επένδυση που σχετίζεται με την ανάπτυξη και οργάνωση της	ΜΜΕ

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
	αυτό είναι εφικτό (π.χ. καύσιμη ξυλεία πολύ μικρών και μικρών διαστάσεων) και τη διάθεσή τους στην αγορά.	επεξεργασίας και εμπορίας δασικών προϊόντων, μέχρι το στάδιο της βιομηχανικής μεταποίησης. Περιλαμβάνονται επενδύσεις σε μηχανήματα και εξοπλισμό υλοτομίας, αποκλάδωσης, αποφλοιώσης, πελέκησης, σχίσσης, κορμοτεμαχισμού, ξήρανσης και αποθήκευσης ξυλείας, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής πρώτης ύλης/υλικών για παραγωγή ενέργειας. Περιλαμβάνεται επίσης κάθε επένδυση που συνεισφέρει στη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης δασικών πόρων.	
19.2.7.2: Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των τροφίμων και της δασοπονίας Δημόσια Δαπάνη: €100.000	Στόχος της δράσης είναι να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των τοπικών επιχειρήσεων του αγροτοδιατροφικού τομέα με την ανάπτυξη νέων προϊόντων, την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών (νέα υλικά, τεχνολογίες συσκευασίας που	στους τομείς: των γαλακτοκομικών/ τυροκομικών προϊόντων του κρέατος και των αλλαντικών του οίνου του ελαιολάδου του μελιού	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
	παρατείνουν σημαντικά τη διάρκεια ζωής των τροφίμων κ.λ.π.) και την ανάπτυξη προϊόντων προστιθέμενης αξίας		
19.2.7.3: Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη ή και την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό. Δημόσια Δαπάνη: €80.000	Η δράση περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων τουρισμού με στόχο: 1. Την από κοινού ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού στην περιοχή με την δημιουργία και οργάνωση διαδρομών πεζοπορίας, ποδηλασίας, την ανάπτυξη τουρισμού γαστρονομίας, την οργάνωση εκδηλώσεων, την δημιουργία πακέτων εναλλακτικού τουρισμού, κ.λ.π. 2. Την από κοινού ανάδειξη και προβολή της περιοχής σε οικο - τουριστικό προορισμό με έντυπα και ψηφιακά μέσα, με την ανάπτυξη marketing της περιοχής, κ.λ.π. 3.Τη συνεργασία των αγροκτημάτων της περιοχής ώστε να αποκτήσουν κοινό σήμα και κοινές δράσεις προβολής.	Προτεραιότητα Υποδράσης: Στο συνεργατικό σχηματισμό συμμετέχουν επιχειρήσεις εναλλακτικού τουρισμού, ή αγροκτήματα.	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
	Θα πρέπει να συγκροτηθούν σχήματα συνεργασίας φορέων με νομική οντότητα στην οποία θα προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος και θα διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας). Απαιτείται ικανότητα των σχημάτων συνεργασίας στη διαχείριση και υλοποίηση του κάθε προτεινόμενου επιχειρηματικού σχεδίου.		
19.2.7.5: Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή. Δημόσια Δαπάνη: €30.000	Η δράση αφορά τα αγροκτήματα και τις κτηνοτροφικές φάρμες με στόχο να παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης, επίδειξη της παραγωγικής τους διαδικασίας να γίνουν διδακτικές φάρμες (Didactic farms). Οι διδακτικές αυτές φάρμες, γνωρίζουν μεγάλη ανάπτυξη στις ευρωπαϊκές χώρες και κυρίως στην Ιταλία. Είναι οργανωμένες κατά τέτοιο τρόπο ώστε να υποδέχονται παιδιά, εκπαιδευτικές εκδρομές και γενικότερα	Ενδεικτικές ενέργειες για τη δημιουργία διδακτικής φάρμας: Μελέτη – σχεδιασμός σημείων ενδιαφέροντος / δυνατότητας ανάπτυξης διδακτικών αγροκτημάτων, διδακτικών κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων Ευαισθητοποίηση αγροτών στην ιδέα της διδακτικής φάρμας Κατάρτιση αγροτών στη δημιουργία διδακτικής φάρμας Εκπαιδευτική επίσκεψη σε	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
	επισκέπτες. Προσφέρουν την «εμπειρία στο αγρόκτημα», την «εμπειρία στην κτηνοτροφική μονάδα», μεταφέροντας στον επισκέπτη τον αγροτικό τρόπο ζωής, τη γνώση των παραγόμενων προϊόντων και των τοπικών παραδόσεων, της αλληλεξάρτησης των τροφίμων με την γεωργία και την υγεία.	διδασκτικές φάρμες στην Ιταλία Δημιουργία διδακτικών αγροκτημάτων, διδακτικών κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων Δράσεις διάχυσης αποτελεσμάτων (οδηγοί, φυλλάδια, συνέδρια, σεμινάρια κλπ) καθώς και δράσεις ενημέρωσης – κατάρτισης επαγγελματιών (αρμόδιων στελεχών της εκπαίδευσης, αγροτών κλπ) αλλά και του ευρύτερου κοινού (σχολικής κοινότητας, κατοίκων των περιοχών).	
19.2.7.7: Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία, την ανάπτυξη και την προώθηση βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών. Δημόσια Δαπάνη: €80.000	Στόχος της δράσης είναι η ανάπτυξη των αγορών με την ελαχιστοποίηση του αριθμού των ενδιάμεσων φορέων/μεσαζόντων. Η δράση είναι πολύ σημαντική ιδιαίτερα στην σημερινή οικονομική κρίση.	Προτεραιότητα Υποδράσης: Στο συνεργατικό σχηματισμό συμμετέχουν σχήματα παραγωγών (τυπικά ή άτυπα) και Μεταποιητές.	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.
19.2.7.8: Κοινές προσεγγίσεις σε ότι αφορά τα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές	Στόχος της δράσης είναι η ανάπτυξη σήματος ποιότητας προϊόντων ή στις παρεχόμενες υπηρεσίες, στις περιοχές Natura των	Η δράση αφορά στη συνεργασία των Φορέων Διαχείρισης Οίτης και Παρνασσού με παραγωγούς (γεωργούς,	Πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης των γεωργικών τοπίων. Δημόσια Δαπάνη: €20.000	περιοχών ευθύνης των Φορέων Διαχείρισης Οίτης & Παρνασσού, με συγκεκριμένα περιβαλλοντικά κριτήρια με στόχο τη δέσμευση των συμμετεχόντων επιχειρήσεων για τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος στην περιοχή, τη βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξή της, τη διατήρηση του γεωργικού της τοπίου.	κτηνοτρόφους, μελισσοκόμους, δασοκόμους) ή με τους συνεταιρισμούς αυτών, με επιχειρήσεις (μεταποιητικός κλάδος και υπηρεσίες) και με τους τοπικούς φορείς (ΟΤΑ), με συμβούλους, φορείς πιστοποίησης, με την τοπική κοινωνία.	

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις **600.000€** για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή / και εξοπλισμό και τις **100.000€** για άυλες πράξεις.

Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος de minimis (KAN 1407/13), η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000€ την τριετία συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανά Υποδράση και οι εφαρμοζόμενοι κανονισμοί, είναι:

Υποδράση	Ένταση Ενίσχυσης
19.2.1.1 , 19.2.1.2	100% ΚΑΝ (ΕΕ) 1407/2013 και ΚΑΝ (ΕΕ) 1305/2013
19.2.2.2 , 19.2.2.6 , 19.2.3.1 , 19.2.6.2	40% ΚΑΝ (ΕΕ) 1407/2013 και ΚΑΝ (ΕΕ) 1305/2013
19.2.2.4 , 19.2.2.6 , 19.2.7.2 , 19.2.7.3 , 19.2.7.5 , 19.2.7.7 , 19.2.7.8	65% ΚΑΝ (ΕΕ) 1407/2013
19.2.3.3 , 19.2.3.4	45% ΚΑΝ (ΕΕ) 651/2014

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υποδράσεων δύναται να είναι:

1. **Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου.** Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της επένδυσης, για ποσό μέχρι **το 10 %** των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο **15 %**.
2. **Αγορά,** (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) **εξοπλισμού** και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης. Επίσης, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων εφόσον αντιστοιχούν στην δυναμικότητα ή της ανάγκης της μονάδας και δεν αποτελούν μεμονωμένη δαπάνη αλλά συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγικές επενδύσεις.
3. **Αγορά καινούργιων οχημάτων** και συγκεκριμένα: i) Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης. Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει **το 10%** του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. ii) Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης. Δεν είναι επιλέξιμα οχήματα μεταφοράς προσωπικού ή πελατών. Σύμφωνα με τον Καν Ε.Ε. 1407/2014, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές.
4. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης.
5. Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικών, περιφερειακών μηχανημάτων και φωτοτυπικών.
6. Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
7. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν **το 10%** του Συνολικού Κόστους της πράξης. Επίσης στις δαπάνες αυτές δύναται να συμπεριλαμβάνεται και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υποβολή και την τεχνική υποστήριξη της αίτησης στήριξης.
8. Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
9. Δαπάνες προβολής, όπως ιστοσελίδα, έντυπα, διαφήμιση και συμμετοχή σε εκθέσεις και μέχρι **το 10%** του συνολικού κόστους της πράξης.
10. Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) όπως ενδεικτικά ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κλπ, εντός των ορίων του οικοπέδου.
11. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης

(υποχρεωτική ασφάλιση).

12. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, σε περίπτωση αυτεπιστασίας.

Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος, δεν ενισχύονται δαπάνες που αφορούν στην πρωτογενή παραγωγή / γεωργικός τομέας.

Για αναλυτικότερη περιγραφή των επιλέξιμων δαπανών ανά Υποδράση, ανατρέξτε στην ενότητα [e-book](#) του 360o Funding.

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επιχειρηματικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ορίζεται η **10/04/2019** με καταληκτική ημερομηνία στις **12/08/2019**.

Οι Δικαιούχοι οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών **(3) ετών** από την στιγμή της ένταξης και σε κάθε περίπτωση μέχρι την **30-06-2023**.

